

KWENTO KO LANG SA PAGBUHOS NG ULAN

Arthur David San Juan

ALA-UNA NG HAPON ang online class namin sa Philo 1. Ikalawang meeting. Bandang tanghali nag-email ang propesor na tuloy ang klase. Bagaman bahagyang humahampas ang bugso ng hangin at ambon, walang problema. Na-i-setup na naman nang bahagya ang bagong biling laptop. Nalampasan na rin ang trapik pababa ng Antipolo kasama si Papa. Ready to connect na sa Wi-Fi nina Tito Erning, kamag-anak namin sa Cainta, kung saan pansamantala akong iiwan ni Papa.

Sa katunayan, malaking tulong ang pagsang-ayon ni Tito Erning na magpahiram ng internet para makasabay ako sa diskurso ng aking kurso. Hindi na kasi kaya ng GIGA VIDEO 99 ang linggo-linggong synchronous meeting sa unibersidad. Madalas, maximum nang itinatagal ng isandaang load ang dalawang araw. Minsan nga, pitong oras lang kahit tipid. At least ngayon, may pagkakataon akong maging aktibo.

‘Yun nga lang, napurnada ang inaasahang pagkakataon.

Tatlong platforms ang gamit namin sa Philo 1: Google Classroom (para sa announcement at discussion), Mentimeter (para sa class poll), at YouTube (para sa livestream ng lecture). Walang Zoom; hindi fan si ser ng aplikasyong ito. Aniya, likhang Tsina. Hindi na ‘ko kumibo.

Noong una, medyo hindi ako kampante sa dami ng kinakailangang websites sa nasabing asignatura. Bukod sa napakabigat na konsumo nito sa data—ngarag pa naman ang signal—hindi ko rin gamay ang sabay-sabay na gamit ang mga nabanggit na platform. At bagaman sinabi ni ser magbigay-abiso lamang kundi kakayanin para magawan ng lusot, masyado akong mahiyain para makisuyo. Ayoko kasing nakakaabala. Alam ko namang hindi lang ako ang nahihirapan sa ganitong moda. Pangalawa, gusto kong sumali sa livestream—mabagal pa naman ako sa pickup, marami pang tanong sa course pack. Problema nga lang ang laptop at internet.

Nang tuluyang bumigay ang lumang Lenovo Ideapad ko, halos hindi ko lubos maisip kung papa’no magtimpi sa biro ng tadhana. Nitong nakalipas na linggo, ipinagawa ko na ang naglolokong hard disk at ipinabaklas ang mababang RAM ng gadget. Nagbayad pa sa installation ng tingi-tinging softwares pagkatapos ang reformat. Tuloy, humigit-kumulang anim na libo ang naging pangkalahatang gastos, pakiusapan pa ang tawaran, bagaman may ilang turnilyong nawala sa laptop nang ibalik sa ‘kin ng repair shop. Tumakbo naman nang matiwasay ang gadget sa loob ng ilang oras. Sa kabila ng presensiya ng lag, nagawa kong pagtiisan ang bagal ng program. Subalit sa muli’t muling pagkawala ng screen dulot ng virus na himalang namugad sa desktop, ginapang ako ng pagod, galit, balisa. Halos araw-araw na ‘kong pabalik-balik para ipaayos ang laptop; wala rin palang bisa ang mga diumanong technician sa bangketa ng mall.

“Kaya wala tayong choice,” ani Papa. “Maghanap na ng bago.”

“Di kasya sa budget,” sagot ko.

“Hindi bale. ‘Wag kang matakot sa tagtuyot.”

PAGKARATING KINA TITO Erning, agad kong tinungo ang bakanteng sala at naupo sa sofa upang basahin ang recent notification sa selpon. Reminder sa link ng public livestream ni ser. Magsisimula in ten minutes.

Hinalughog ko ang bituka ng dalang bag. Sa pagitan ng mga notebook, nakaipit ang balot na balot na laptop, bagong bili kasama ng earphones at charger. Kulang-kulang kwarenta mil din ang nagasta rito. Base sa napagkunang supplier sa Quezon City, tanging specs daw ng computer ang naging basehan ng halaga. Pero sino ba namang hindi makakahalata sa pagdoble, kundi pagtriple, ng mga bentahan sa pagkausong remote learning? At dahil ubusan, ito ang kompromiso: ang pinakamurang nakuha sa panahon ng pandemya.

Marahan kong ipinatong ang gadget sa ‘king hita. Maingat kong binuklat ang screen at tinitigan ang repleksiyon ng blangkong mukha ng gadget. Power On. Lumabas ang tatak ng HP sa gitna ng dilim. Ilang segundo pa’t binati ng liwanag ang aking mga mata. Nasilaw ako sa tingkad ng wallpaper: pumpon ng iba’t ibang kulay ng payong na display.

Iginalaw ko ang hintuturo sa touchpad. Pinindot ang Networks. Sa listahan, bumalandra ang samut-saring pangalan ng router. Scan. Sumulpot ang **pamilyar** na pangalan ng koneksiyon. Dahan-dahan kong itinipa ang kinabisang password dito....

Click. Mali. Ulit. *Connecting...*

Gusto ko sanang itanong kay Papa kung anong ibinalita niya kay Tito Erning bago siya umalis.

Connecting...

Dinig ko, tungkol daw sa paglago ng cases sa Cainta, partikular sa baryo. Bakas ang tono ng pagkabahala sa kada bitiw ng salita.

Connecting...

Natigilan ako. Papa’no pala kung kakilala ko ang nabiktima?

Connected.

No Internet.

“NABALITAAN MO NA BA, ‘Ning? Ipina-cremate na ‘yung kaklase ni Taluga!”

“O, di ba bang bata pa nu’n? COVID?”

“Oo. Nitong nakaraan pa raw nadali si Jason. Imagine, ilang taon lang ‘yung pamangkin natin.”

“Pa’nong mangyayari ‘yun e kausap ko pa sa telepono no’ng Martes?”

“Text mo sina Carol, ‘tanong mo. Me lamay pa nga pero ‘ala raw pumunta. Siyempre, nag-iingat mga tao. Ang hirap du’n, me laman nu’ng huli mong nakita ang anak mo. Ta’s sumunod na linggo, abo. Di ba pati dito sa hilera n’yo ‘apakarami ring na-infect?”

LUMABAS AKO NG BAHAY pagpatak ng 12:56 PM. Suot ang face mask, salpak ang earphones at hawak ang aking selpo, itinuring ko nang permiso ang paglingon ni Tito Erning nang magpaalam akong umalis. Kailangan kong makasagap ng signal, mabilis.

Hindi ko na binilang kung ilang kanto ang nadaanan. Nakatuon lang ang aking atensiyon sa lakas ng signal, hinahagilap ang 4G. Pawala-wala ang bidyo sa YouTube. Sa kada yabag, nagbanta ang kulimlim ng pagbuhos. At tila ba nang-uuyam, hayan at nanapik na ang langit.

Sa ilalim ng pinakamalapit na puno sumilong ako katabi ng mga kumulubot na alupihan at kolonya ng langgam. Umalingasaw ang lupa. Tila kahingian ang mamaluktot pagdating ng hamog. Lamang, hindi ko magawa pagkat todo salag ang kaliwang braso sa anggi.

Pagkaraan ng ilang minuto, sumulpot ang may-katandaang itsura ng lalaki sa livestream, masigasig na bumabati: “INTRODUCTION TO PHILOSOPHY,” ani ser sa tainga. “Good afternoon, everyone. Attendance muna sa Google Classroom!”

Dinagsa ng mga komento ang live chat ng seksiyon. Karamihan bumati pabalik, nagpakilala. ‘Yung iba nagpasalamat. Bilang ayokong magpahuli, sinubukan ko ring mag-type ng mensahe alinsabay sa tilamsik ng tubig sa screen. Pahid dito, pahid do’n. Hindi na mapahid ang ngiti sa mga labi. “Excited na po sa kurso, prop!” usad-pagong kong tipa sa keyboard. Umpisa na ng una kong asignatura bilang freshman sa pamantasan!

Subalit bago pa maipadala ang komento sa comment section, dagling humarang ang message ng Smart: *Your data subscription has expired.*

May kung anong lamig na kagyat na kumapit sa dibdib. Nagsimula akong manginig sa lakas ng sampal ng hangin sa pisngi. Luminga-linga sa paligid. Chinee ang load balance ng sim: dos sentimos. *Shit!*

Sinubukan kong bisitahin ang website ng Mentimeter subalit nanatiling puti ang pahina ng Chrome. Pagkabalik sa YouTube, bumalandra ang loading circle sa gitna ng bidyo. Hinilamos ko ang palad sa mukha. Lumingon. Wala. Wala kundi anino ng saradong tindahan ang sumalubong sa tingin. Hindi ko na alam kung maisasantabi ko pa ang kaba. Masyado nang mabigat ang luha ng kaulapan.

At naisip ko, habang kinukutkot ng patak-patak ang uluhan: ganito talaga siguro ang inhustisya ng mundo. Baha ng kamalasang nilulunod ang puso. Hindi ko na alam kung nag-aaral pa ba 'ko o natatakot mapag-iwanan. Ayoko nang ganito. Ayoko na ng ganito.

Gusto ko nang matapos ang ulan.

